

Stöldbrott i Nyland före och under Covid-19

En kvantitativ studie om mängden stöldbrott i Nyland som kommit till polisens kännedom före och under coronaviruspandemin

Kim Wiik

5/2022

REFERAT

Författare: Kim Wiik

Lärdomsprovets form: Vetenskapligt

Offentlighetsgrad: Offentlig

Handledare: Sabina Jordan, Carl-Gustav Snellman

Examen: Polis (YH)

Det här är en kvantitativ undersökning som har som syfte att undersöka ifall det finns samband mellan mängden stöldbrott genom olovligt intrång i bostad och SARS-Cov2 pandemin. Undersökningen behandlar endast landskapet Nyland i södra Finland. Undersökningen beaktar även andra faktorer som kan inverka på mängden stöldbrott före och under pandemin. I undersökningen behandlas endast stöldbrott riktade mot bostäder skyddade av hemfriden för att få en bättre avgränsning samt för att stöldbrott riktade mot bebodda bostäder ofta uppdagas snabbare än stöldbrott riktade mot fritidsbostäder.

I samband med att SARS-Cov2, även känt som corona, strandade i Finland i början av år 2020 så införde de finska myndigheterna en rad olika restriktioner. Syftet med restriktionerna var att begränsa spridningen av det nya okända coronaviruset. En del av restriktionerna begränsade resor in till landet för icke finländska medborgare. En del av restriktionerna uppmuntrade arbetstagare till att arbeta på distans hemifrån om arbetet så tillät. Undersökningen redogör även för eventuella samband mellan dessa faktorer och mängden egendomsbrott.

Resultatet i undersökningen tyder på att det finns allt för många faktorer som kan inverka på resultatet för att kunna göra klara slutsatser gällande eventuella samband mellan restriktionerna som infördes och mängden stöldbrott. Resultatet från undersökningen kan fungera som vägledare för vidare forskning inom området.

Sidantal: 27+1

Månad och år då granskningen skett: 5/2022

Nyckelord: Corona, SARS-CoV2, egendomsbrott, stöld, intrång, Nyland, statistik, fakta, analys

TIIVISTELMÄ

Kirjailija: Kim Wiik

Opinnäytetyön muoto: Tieteellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaajat: Sabina Jordan, Carl-Gustav Snellman

Tutkinto: Polis (YH)

Tämä on kvantitatiivinen tutkimus, jonka tarkoitus on tutkia, jos löytyy yhteyksiä asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten määrän ja SARS-Cov2 pandemian välillä. Tutkimus käsittelee ainoastaan Uudenmaan maakuntaa Etelä-Suomessa. Tutkimus ottaa myös huomioon muita tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa varkausrikollisuuteen sekä ennen pandemiaa että pandemian aikana. Tutkimuksessa käsitellään ainoastaan varkausrikoksia, jotka kohdistuvat kotirauhan suojattuihin asuntoihin, jotta saataisiin tutkimus paremmin rajattua. Varkausrikokset, jotka kohdistuvat asuttuihin asuntoihin tulevat ilmi nopeammin kuin varkausrikokset, jotka kohdistuvat vapaa-ajan asuntoihin.

Samaan aikaan kun SARS-Cov2, myös tunnettu koronana, rantautui alkuvuonna 2020 Suomeen niin suomalaiset viranomaiset ottivat käyttöön erilaisia rajoituksia. Rajoitusten tarkoitus oli rajoittaa tuntemattoman koronaviruksen leviäminen. Osa rajoituksista rajoitti sisääntulomatkoja Suomeen ei-suomalaisille kansalaisille. Osa rajoituksista rohkaisi työntekijöitä työskentelemään etänä kotona, jos työ sen salli. Tutkimus selvittää myös mahdollisia yhteyksiä näitten tekijöitten ja omaisuusrikollisuuden määrän välillä.

Tutkimuksen tulos antaa viitteitä siitä, että löytyy liian monta tekijää, jotka voivat vaikuttaa tulokseen, jotta voidaan tehdä selviä johtopäätöksiä koskien mahdollisia yhteyksiä rajoitusten ja varkausrikollisuuden määrän välillä. Tutkimuksen tulos voi toimia opastuksena jatkotutkimuksiin tällä alueella.

Sivumäärä: 27+1

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 5/2022

Avainsanat: Korona, SARS-CoV2, omaisuusrikokset, varkaus, tunkeutuminen, Uusimaa, statistiikka, fakta, analyysi

INNEHÅLL

1 INLEDNING.....	1
1.1 Syfte samt hypotes.....	2
1.2 Avgränsning.....	2
1.3 Disposition	3
1.4 Tidigare forskning	4
2 MATERIAL OCH METOD.....	5
2.1 Forskningsmetodik.....	5
2.2 Metodologiska utgångspunkter	6
2.3 Material och materialinsamlingsmetod	7
2.4 Analysmetod	7
2.5 Forskningsetik.....	8
2.6 Validitet och reliabilitet	9
3 TEORI	9
3.1 Stöldbrott genom olovligt intrång i bostad i Nyland.....	10
3.2 Mängden distansarbete.....	13
3.3 Mängden fritidsresor i Finland	15
3.4 Mängden brott i Finland utförda av utländska personer.....	17
3.5 Passagerarmängden i Helsingfors passagerarhamn	18
3.6 Övriga transportsätt till och från Nyland.....	19
4 REFLEKTION ÖVER CORONAPANDEMINS INVERKAN PÅ ANTALET STÖLDBROTT	20
5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION AV RESULTAT	22
BILAGA 1	28

1 INLEDNING

I samband med att coronaviruset SARS-CoV2 spred sig globalt från och med årsskiftet 2019–2020 samt de kommande två åren därefter så presenterade diverse myndigheter olika riktlinjer om hur människor och arbetsplatser ska agera. Ett centralt verktyg som anammades på samhälls nivå i Finland var att människor rekommenderades att stanna hemma för att på så sätt dämpa spridningen av den nya virusvarianten. I och med att människor spenderade mer tid hemma kan det antas att mängden egendomsbrott/stöldbrott genom olovligt intrång i bostad samtidigt minskade. I det här lärdomsprovet strävas det till att svara på ifall så var fallet.

Jag har valt att skriva om det här ämnet eftersom jag vill veta ifall det finns något samband mellan att människor vistas hemma och egendomsbrott som riktats mot stadigvarande bostäder som skyddas av hemfriden. Det är känt sedan tidigare för polisen att 8 av 10 egendomsbrott som utförs riktade mot bostäder i huvudstadsregionen misstänks utföras av personer från utlandet (YLE, 2018). De restriktioner som infördes under coronaviruspandemin torde därför också ha inverkat på statistiken över olovligt intrång.

Med *egendomsbrott* syftar jag till Strafflagens (1889/39) 28 kapitel *Om stöld, förskingring och olovligt brukande*, paragraf 1 *Stöld* och paragraf 2 *Grov stöld*. Undersökningen behandlar även hemfridsskyddade platser som i Strafflagens 24 kapitel, 11 paragraf, definieras enligt följande:

Hemfridsskyddade platser är bostäder, fritidsbostäder och övriga utrymmen som är avsedda för boende, såsom hotellrum, tält, husvagnar och fartyg som kan bebos, trappuppgångar i bostadshus samt gårdar som utgör de boendes privata område och de byggnader som är fast förbundna med sådana gårdar (Strafflagen 24:11).

I den här undersökningen undersöks mängden egendomsbrott som kommit till polisens kännedom i Nyland mellan 2017 och 2021. Till Nyland hör polisinsrättningen i Västra Nyland, polisinsrättningen i Östra Nyland samt polisinsrättningen i Helsingfors. Området Nyland är det folkätaste området i Nyland och beboddes i utgången av 2020 av 1 702 678 personer (Statistikcentralen, 2022).

Under den osäkraste tiden av pandemin, mellan mars 2020 och december 2020, gällde inreseförbud för personer som inte hade finländskt medborgarskap eller var varaktigt bosatta i Finland. Detta var ett försök av de finska myndigheterna att dels förhindra att coronavirusets diverse varianter sprids, dels

dämpa accelerationen av epidemin (Institutet för hälsa och välfärd, 2022). De finska myndigheterna reglerade även detta genom *Lag om smittsamma sjukdomar 1227/2016*. Detta bidrog i sin tur till att utländska ligor inte kunde röra sig lika fritt till och från Finland som tidigare och kan således ha haft en inverkan på mängden utförda egendomsbrott i Nyland. I och med att Helsingfors passagerarhamn flera år har varit Europas livligaste internationella passagerarhamn (Port of Helsinki¹, 2022) så kan det tänkas att även utländska ligor lockas att komma till Finland för att utföra egendomsbrott för att sedan snabbt kunna avlägsna sig från landet havsvägen.

Den här undersökningen kan klassificeras som en kvantitativ undersökning eftersom den genom statistikbearbetning och analysmetoder mäter insamlad data (Patel & Davidson 2015, s.13). I undersökningen belyses skillnaden mellan mängden egendomsbrott vid olika tidpunkter. Med den här undersökningen hoppas jag bidra till information angående hur landsomfattande restriktioner inverkar på en viss sorts brottstyp, samt lyfta fram statistik gällande detta. Jag hoppas även att den här undersökningen ska kunna belysa brottsbeteende gällande egendomsbrott i samband med att det eventuellt blir ett vanligare fenomen att människor väljer att arbeta hemifrån som följd av att ha haft möjligheten att göra så under pandemin. Mer om distansarbete i delkapitel 3.3. Polisen kan komma att ha nytta denna kunskap exempelvis vid utarbetande av förebyggande arbete genom att se vilka faktorer som inverkar på brottsstatistiken.

1.1 Syfte samt hypotes

Det huvudsakliga syftet med detta lärdomsprov är att presentera eventuella skillnader mellan mängden egendomsbrott utförda i Nyland under coronapandemin, de bidragande orsakerna bakom eventuella skillnader såväl som att lyfta upp andra relevanta aspekter som berör ämnet. Syftet för lärdomsprovet är även att bidra till en bättre förståelse av brottsbeteende under avvikande situationer.

Hypotesen som prövas är att det skedde fler egendomsbrott före pandemin fick fotfäste i samhället åren 2017–2019, än under själva pandemin under tiden januari 2020 fram till december 2021, då en högre grad av populationen vistades hemma även under normal arbetstid (vardagar kl. 08.00-16.00).

1.2 Avgränsning

Som tidigare nämnt hade coronaviruset en global inverkan på samhällets alla nivåer och människors vardag oavsett position i samhället. Geografiskt avgränsades undersökningsområdet till landskapet

¹ Helsingfors hamn (Min översättning)

Nyland som är beläget i södra Finland, består av 26 kommuner varav 13 är städer, och vars areal är 9 098 kvadratkilometer. Befolkningstätheten är 186 invånare/kvadratkilometer (Nylands förbund, 2021). Undersökningen kunde statistiskt sett även ha behandlat hela Finland men avgränsades till Nyland för att inkludera ett mer specifikt område. I undersökningen behandlas inte socioekonomiska eller geografiska områden, och inte heller andra aspekter som pandemin medfört gällande brott eller eventuella förändringar i människors beteendemönster.

Egendomsbrott, som behandlats i den här undersökningen är alla fall av stöldbrott som utförts genom olovligt intrång i bostad, det vill säga platser som är skyddade av hemfriden där personerna vistas största delen av året. Detta innefattar inte motorfordon, fritidsbostäder eller motsvarande byggnader där personer kan tänkas vistas endast kortare delar av året. Den här avgränsningen har delvis gjorts på grund av att stöldbrott genom olovligt intrång i exempelvis sommarstugor ofta uppdragas långt efteråt om de utförs på vinterhalvåret, och delvis för att det specifikt är eventuella samband mellan coronaviruspandemin och tiden då människor vistades mer hemma som jag ville undersöka. I den här undersökningen har inte heller tagits ställning till vad som stulits, utan fokus är främst på mängden utredda brott som kommit till polisens kännedom.

En intressant aspekt gällande egendomsbrott i Nyland kan tänkas vara hur många av brotten som begås av utländska personer, det vill säga personer som inte har finländskt medborgarskap. Eftersom Schengen-området medför fri rörlighet för personer mellan EU länder (Europaparlamentet, 2021) och Helsingfors passagerarhamn är Europas livligaste hamn enligt passagerarmängd (Port of Helsinki², 2022) så är det således relativt lätt att begå ett brott i Nyland för att sedan lämna landet med stöldgodset redan samma dag obemärkt, speciellt om brottet riktas mot en tom bostad. Aspekten gällande brott utförda av utländska personer kommer att nämnas i lärdomsprovet, men kommer inte att vara fokus för själva undersökningen

1.3 Disposition

Det här lärdomsprovet består av 5 kapitel. I det första kapitlet behandlas bakgrunden bakom det valda undersökningsämnet i lärdomsprovet. Utöver detta redogörs även för undersökningens syfte, avgränsningsområde samt tidigare forskning.

² Helsingfors hamn (Min översättning)

I det andra kapitlet redogörs för metoden och de metodologiska utgångspunkterna såväl som för forskningsetiken, materialinsamlingsmetoden, analysmetoden samt validiteten och reliabiliteten. I det tredje kapitlet redogörs för teorin, belyses tidigare forskning inom ämnet och lyftes fram data och statistik som varit till hjälp under den här undersökningen.

I det fjärde kapitlet redogörs för undersökningens resultat men även för faktorer som kan tänkas ha påverkat resultatet. Det sista och femte kapitlet består av undersökningens sammanfattning och i det diskuteras resultatet. Även vidare forskning inom ämnet tas upp där.

1.4 Tidigare forskning

I och med att Covid-19 viruset har varit det dominerande nyhetsämnet sedan årsskiftet 2019–2020 fram till slutet av februari 2022 så har det skrivits en hel del lärdomsprov, artiklar och gjorts forskning kring viruset och dess inverkan på samhället. Vid Polisyrkeshögskolan har det skrivits om coronavirusets effekt på cyberbrottslighet (Lindholm, 2021), dess effekt på trafikbrottsstatistik, brott mot liv och hälsa samt försök till brott mot liv och hälsa under pandemin (Huttunen, 2021), inverkan av viruset på polisens olika fältchefsområden, påverkan inom nära relationsrelaterat våld (Aspblom & Havio, 2021) med mera.

Atte Reiman och Matias Riekkienens lärdomsprov – *Koronaviruksen vaikutus poliisin kotihälytystehtävien määrään*³ (3/2021) hade jag nytta av genom att bekanta mig med deras jämförande metod eftersom deras lärdomsprov faller inom ramarna för samma område som jag själv skriver om.

Topi Lipponens lärdomsprov – *Viron kansalaisten rikollisuus Suomessa vuonna 2019*⁴ (2021) tangerar mängden brott som estniska medborgare gör sig skyldiga till i Finland. Även från det här lärdomsprovet studerade jag hur skribenten gått till väga och vilka källor som har använts. Dock var det inte relevant för mig att använda mig av samma statistik eftersom Lipponens (2021) lärdomsprov endast tangerar estniska medborgare, men jag hänvisade till Lipponens statistik.

I lärdomsprovet *Rikosten tekijät tilastojen valossa*⁵ (Lund, 2021) fördjupade jag mig i vem det är som utför diverse brott i Finland. Fastän det inte är denna undersökningens huvudsakliga syfte så strävade jag till, som tidigare nämnt, att nämna hur utländska personer står i förhållande till brottsstatistiken i

³ Coronavirusets inverkan på polisens mängd av hemalarmsuppdrag (Min översättning)

⁴ Estniska medborgares brottslighet i Finland år 2019 (Min översättning)

⁵ Brottsens utförare i statistikens ljus (Min översättning)

Nyland. Lund (2021) behandlar även egendomsbrott i ett av hans kapitel. I lärdomsprovet hittade jag källhänvisningar som jag ansåg att även lämpade sig för min undersökning.

Helsingfors universitet, institutet för kriminologi och rättspolitik, har år 2021 låtit publicera en undersökning som berörde brottssituationen år 2020. I Helsingfors universitets undersökning behandlar Ilari Koltola och Petri Danielsson egendomsbrott i hela Finland. I sin undersökning skriver Koltola och Danielsson att egendomsbrott är vanligare i stadsmiljöer och att egendomsbrott är ett mer förekommande fenomen i Nyland än i resten av Finland. Koltola är planerare vid institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet, och Danielsson är doktorand och arbetar vid institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet och jobbar sedan 2020 även som forskare vid Centralkriminalpolisen. Nyttan av denna forskning för min undersökning var nyttig eftersom den är utförd av två sakkunniga inom området och jag kunde fördjupa mig i ämnet via deras undersökning. De har främst använt sig av data från Statistikcentralens databas. En av slutsatserna man kommit fram till i undersökningen är att Finland helt generellt hör till de länder där det förekommer färre egendomsbrott. Här är det dock viktigt att påpeka att undersökningen ser till samtliga egendomsbrott, och inte endast sådana som involverar hemfridskyddade områden. Som följd av detta var jag väldigt noggrann med vad jag kunde utnyttja från deras forskning. De skriver exempelvis i sin undersökning att egendomsbrott riktade mot motorfordon och fritidsbostäder ökade under coronaviruspandemin, men detta är inte relevant för min undersökning.

2 MATERIAL OCH METOD

I följande kapitel kommer de metodologiska utgångspunkterna som jag valt att använda mig av att redogöras för. Även materialet och materialinsamlingsmetoden presenteras, såväl som analysmetoden. Undersökningens validitet och reliabilitet kommer även att behandlas i detta kapitel.

2.1 Forskningsmetodik

I boken Tutki ja Kehitä⁶ av Hanna Vilkka (2021) skriver Vilkka att den kvantitativa forskningsmetoden omfattar frågeformulär för insamling av forskningsmaterial, systematiska observationer eller användning av befintliga register och statistik som någon annan samlat in. (Vilkka 2021, s. 94.) Av dessa har jag valt att använda mig av befintlig statistik som forskningsmaterial i undersökningen.

⁶ Forska och utveckla (Min översättning)

Emellertid anser Vilkkä (2021) att den här metoden inte nödvändigtvis är det snabbaste eller lättaste sättet att få fram forskningsmaterial. De flesta färdiga material är ofta i behov av modifiering innan de lämpar sig för undersökningens syfte och problem. Till följd av detta nämner Vilkkä (2021) även att färdiga register, statistik och databaser oftast lämpar sig bättre för nybörjare som jämförande källmaterial för den aktuella undersökningen än som forskningsmaterial. (Vilkkä 2021, s. 97.)

Före den färdiga statistiken och data kan användas som forskningsmaterial bör man tänka på i vilket syfte samt forskningsproblem som det tilltänkta forskningsmaterialet ursprungligen samlades in för, vem som uppfört registret eller statistiken, hur forskningsmaterial samlats in, hur stort sampel det varit frågan om och urvalsmetoden, eventuella förlust av data, tillförlitlighet samt kompetens. Då register och statistik används som källmaterial behöver samma frågor klargöras. Forskaren ska alltid vara källkritisk. (Vilkkä 2021, s. 99.)

I denna undersökning används den kvantitativa forskningsmetoden samt färdigdata i form av statistik. Den här statistiken kommer att analyseras samt omarbetas till visuell form. Forskningsmaterialet kommer från Statistikcentralen som uppehåller Finlands officiella statistik. Tillförlitligheten av källorna har beaktats genom källkritik.

2.2 Metodologiska utgångspunkter

Den här undersökningen är av kvantitativ karaktär. En kvantitativt inriktad forskning betyder att forskaren mäter data samt bearbetar statistik genom analysmetoder (Patel & Davidson 2015, s.14). Patel och Davidson fortsätter med att poängtera att kvantitativt inriktad forskning strävar till att svara på relationer mellan olika data, vilka skillnaderna mellan dessa är samt var och hur insamlingen av data har skett.

Jag har även behandlat data i form av statistik som uttrycks i siffror. Detta är kvantifierbar data som sedan analyserats för att kunna komma fram till slutsatser. Undersökningen är således en utforskande dataanalys för att granska samband mellan coronarestriktionerna i Finland och mängden egendomsbrott som kommit till polisens kännedom. Data som är tagen från Statistikcentralens databas är bearbetad i programvaran Excel och utformad till mer lättolkade grafer som tas upp i den här undersökningen. Den så kallade råa data som bearbetades i Excel har inkluderats som bilaga till undersökningen.

2.3 Material och materialinsamlingsmetod

För detta lärdomsprov använde jag mig främst av statistik från Statistikcentralens databas, vilken är lättillgänglig för allmänheten, vilket var orsaken till att jag valde att fokusera på statistik från Statistikcentralen. Genom detta kan undersökningens validitet höjas något då vem som helst kan kontrollera källan. Statistikcentralen får en del av sin statistik från polisen, så statistiken på deras sidor är densamma som existerar i polisens statistikföringsprogram PolStat.

Den främsta utmaningen med statistik är att analysera och presentera innehållet från diverse celler på ett enhetligt och lättförståeligt sätt så att det ger en så klar överblick över dess innehåll som möjligt. Samtidigt bör den presenterade statistiken vara av relevant betydelse för undersökningen. Så fastän det finns mycket data tillhanda så ska den data som används stöda undersökningens syfte och frågeställning.

Eftersom jag valde att använda data från de tre år före coronavirusepidemin, 2017–2019, bröt ut i Finland såväl som de så kallade coronaåren 2020–2021 så var det data från dessa år som jag analyserade. Jag valde specifikt tre år före eftersom det känns som en hanterbar mängd data för en undersökning på den här nivån. Utöver detta ansåg jag att tre år av statistik från status quo samhället före pandemin ger en tillräckligt bra översikt över eventuella årliga förändringar och pikar i statistiken.

2.4 Analyismetod

I den här undersökningen förekommer inga intervjuer. Källmaterialet som har använts har främst varit statistisk data tagen från Statistikcentralens databas. Statistikcentralen sammanställer data från en mängd olika register (Statistikcentralen 2022). I denna undersökning förekommer såväl stolpdiagram som histogram. Inom statistik är en variabel en egenskap som kan ha olika värden i de enheter som undersökts (Frisk 2018). Det är utgående från variabeln som det avgörs ifall det är fråga om ett stolpdiagram eller ett histogram. Om variabeln är diskret så ska ett stolpdiagram användas, och ifall variabeln är kontinuerlig så används histogram (Patel & Davidson 2015, s.115). Data som grundmaterial medför utmaningar i form av att forskaren inte nödvändigtvis känner till faktorer om hur, när, varför, varifrån och vem som samlat in aktuell data eller statistik.

2.5 Forskningsetik

Till god forskningsbeteende hör att forskaren bemöter andra forskare uppriktigt och ärligt. Dessa begrepp innebär för forskaren att hen högaktar andra forskares arbeten och prestationer. Detta uppnås genom att notera hur prestationerna av andra forskare inom samma ämne är utförda. Andra forskares prestationer bör lyftas fram på ett vederbörligt sätt, men trots detta kan man hänsynsfullt ställa sig kritisk till andra forskares källor och insamling av data. (Vilkka 2015, s.42.)

Vetenskapsrådet (2002) nämner att det inom forskningsetiska principer finns fyra huvudkrav. Dessa fyra huvudkrav är *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*. Informationskravet handlar om att forskaren ska delge information om undersökningen, undersökningens syfte, kontaktinformation, institutionsanknytning och hur undersökningen i stort sett genomförs till informanter och uppgiftslämnare som deltar i undersökningen. De som deltar i en undersökning ska även meddelas om att medverkan är frivillig och att de har rätt att avbryta om de så önskar. (Vetenskapsrådet, 2002.)

Samtyckeskravet handlar om att forskaren ska samla in deltagarens samtycke för deltagande i undersökningen. Samtycke bör även samlas in av vårdnadshavare ifall deltagarna är under 15 år. Inom ramarna för samtyckeskravet är också deltagarnas rätt att själv bestämma hur länge och på vilka villkor de deltar. De har även rätt att avbryta sin medverkan då de själva så tycker utan att detta förorsakar något negativt för dem. Deltagarna får inte heller utsättas för påtryckning eller på annat sätt påverkas av forskaren då de deltar i undersökningen. (Vetenskapsrådet, 2002.)

Konfidentialitetskravet handlar om att samtliga personer som deltar i undersökningen, forskare, personal och deltagare, ska ha rätt till fullständig konfidentialitet. Ifall undersökningen är av etiskt känslig natur så bör samtliga deltagare i undersökningen underteckna ett avtal om tystnadsplikt. Ifall undersökningen samlar in data från personer så ska data lagras på ett sådant sätt att det inte är möjligt att identifiera enskilda personer utgående från denna data. (Vetenskapsrådet, 2002.)

Nyttjandekravet handlar om att de uppgifter som samlas in i samband med en undersökning endast får användas i forskningssyfte. Uppgifter insamlade om enskilda personer får således inte användas eller lånas för kommersiellt bruk. Uppgifterna får inte heller användas för andra icke-vetenskapliga syften. Undersökningssdeltagaren ska få möjlighet att ta del av forskningsresultatet i samband med att

denne söker vård eller motsvarande. Dock får inte forskningsresultatet användas för att vidta åtgärder så som tvångsvård av deltagaren. (Vetenskapsrådet, 2002.)

Allt material som samlas in och används för den här undersökningen är taget från nätpublikationer samt andra öppna källor på internet. Detta lärdomsprov innehåller inte någon sekretessbelagd information och publiceras därför i sin helhet på Theseus.fi-tjänsten som är en samlingsplats för yrkeshögskolornas examensarbeten och nätpublikationer i Finland. Som plagiatkontroll för lärdomsprovet användes mjukvaran Ouriginal.

2.6 Validitet och reliabilitet

Validitet och *reliabilitet* är begrepp som förekommer i forskning och deras syfte är att mäta kvalitet i forskning. Kortfattat kan man beskriva att reliabilitet handlar om att resultaten blir desamma ifall undersökningen genomförs på nytt, och validitet handlar om att forskaren verkligen mäter det som hen haft som avsikt att mäta. Validitet och reliabilitet förhåller sig till varandra på ett sådant sätt att den ena inte kan nämnas utan den andra. Patel och Davidson (2015) skriver att "Fullständig reliabilitet är en förutsättning för fullständig validitet". De skriver även att fastän reliabiliteten skulle vara hög så är det ingen förutsättning för att validiteten skulle vara hög, det vill säga att det som mäts i undersökningen bör vara tillförlitligt. Inom kvantitativ forskning är begreppen likvärdiga. Tillvägagångssättet som jag använde mig av var en utforskande datanaalys, eftersom jag bearbetar statistisk data i undersökningen.

Tidigare forskning samt lärdomsprov användes i den mån som var möjlig och relevant för undersökningen. Jag strävade till att använda mig av forskning och lärdomsprov som är utförda på högre nivå för att styrka validiteten av undersökningen. Även nättjänster via Polisyrkeshögskolans bibliotek användes som stöd för insamling av data och material.

3 TEORI

I detta kapitel redogörs för den bakgrundsteori som fungerat som bas för denna undersökning. I teorin redogörs även för begrepp, tidigare forskningsresultat samt processen för undersökningen. Figurerna som presenteras i detta kapitel är till för att läsaren enklare och snabbare ska kunna anamma sig

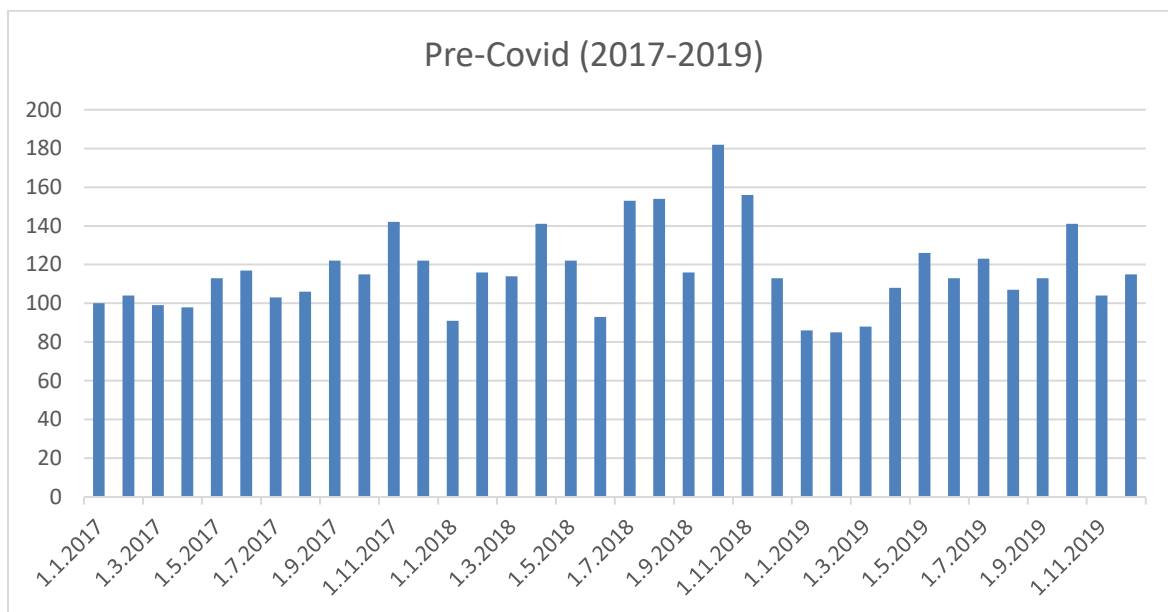
informationen som presenteras. Tabellerna med rådata finns som bilaga till denna undersökning, se Bilaga 1.

Vem som utför stöldbrotten är av intresse för mig, men på grund av undersökningens avgränsning så gjordes ingen mer djupgående forskning i detta. Jag valde ändå att ta med mängden stöldbrott som begås av personer med finskt medborgarskap och personer med utländskt medborgarskap för att lyfta fram olika aspekter som kan ha koppling till undersökningen.

3.1 Stöldbrott genom olovligt intrång i bostad i Nyland

Som framgår från figur 1 nedan kan det konstateras att det under åren 2017–2019 har skett fler stöldbrott genom olovligt intrång i bostad under de typiska semestermånaderna på sommaren, men piken kan även noteras under de senare höstmånaderna. Lägst antal stöldbrott genom olovligt intrång i bostad kan noteras vid början av åren. En avvikelse som är värd att nämna är skillnaden mellan stöldbrott under juni år 2017 och juni 2018 då det skedde fler stöldbrott under juni jämfört med juli. De flesta stöldbrotten kan ändå konstateras ha skett under oktober – november varje år eftersom de uppgår till 142 för oktober år 2017 vilket är 14 procent mer än under årets övriga månader. Även år 2018 var stöldbrottens mängd 14 procent högre i oktober och år 2019 var mängden stöldbrott 11 procent högre än i maj, som uppvisade de nästhögst siffrorna. I figurerna 1,2 och 3 presenteras brottslighet som kommit till myndigheternas kännedom genom polisanmälningar och inkluderar alla fall av anmälda stöldbrott som utförts genom olovligt intrång i bostad i Nyland som kommit till polisens kännedom. Eventuella mörkertal är inte beaktade i den presenterade statistiken, likaså är inte mängden outredda brott beaktade i undersökningen.

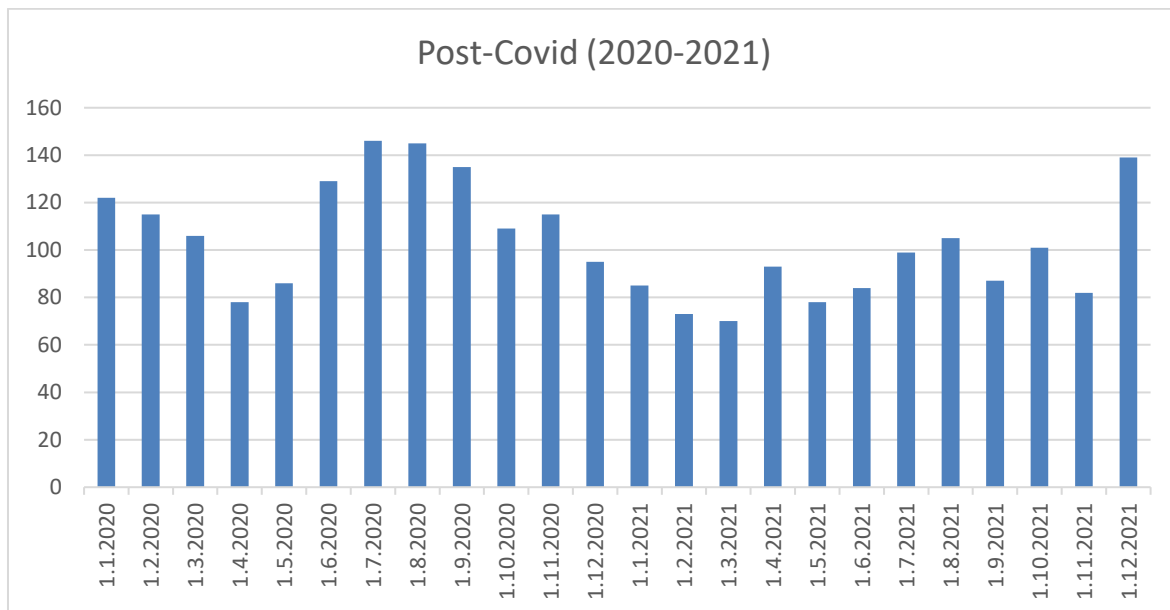
Orsakerna bakom detta fenomen kan endast spekuleras om i denna undersökning. En bidragande orsak kan tänkas vara att skolornas höstlov infaller ungefär i mitten av oktober under veckorna 41–43. Andra lov som skolorna håller är jullov, vilket i många fall inleds i slutet av december, omkring vecka 51, samt sportlovsveckan som infaller stegvis. Nylands skolelever firar sportlov som första grupp i landet och det sker vanligtvis under vecka 8. (Utbildningsstyrelsen, 2021.)

Figur 1: Mängden stöldbrott genom olovligt intrång i Nyland 2017–2019.

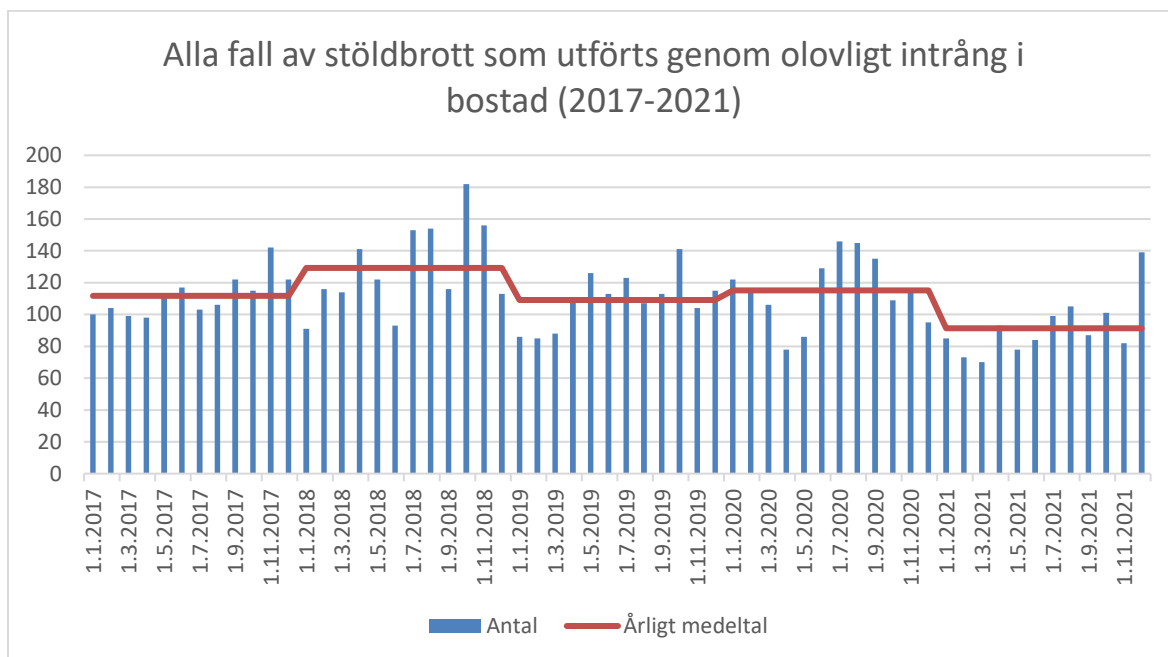
I figur 2 nedan presenteras statistik för stöldbrott genom olovligt intrång för åren 2020–2021, det vill säga åren då de mest omfattande restriktionerna infördes och var i kraft under coronaviruspandemin. Under det första kvartalet av år 2020 skedde det klart fler stöldbrott med 113 stöldbrott i medeltal, jämfört med än det gjort de tre föregående åren under motsvarande tid. År 2017 uppdagades under första kvartalet i medeltal 101 stöldbrott, år 2018 var medeltalet 107 och för första kvartalet år 2019 var medeltalet 86 stöldbrott som syns i figur 1. För år 2021 var samma periods medeltal 76, vilket är en märkbar nedgång jämfört med tiden före coronaviruspandemin.

Intressant data i figur 2 är att det efter den höga graden stöldbrott i början av år 2020 minskar till drygt 80 stöldbrott för att sedan följas av en noterbar ökning under de sena sommarmånaderna juli-augusti och uppgår ungefär till samma nivå som under motsvarande tid år 2018.

Figur 2: Mängden stöldbrott genom olovligt intrång i Nyland 2020–2021.

Efter piken under sommarmånaderna år 2020 så minskar igen mängden stöldbrott genom olovligt intrång till en nivå som är klart lägre än åren direkt före coronaviruspandemin. Av okänd orsak syns en relativt stor pik av stöldbrott i december år 2021. Mängden stöldbrott uppgick till 139, vilket är klart fler än föregående år då det var 95. Medeltalet för stöldbrott för december under åren 2017–2019 var 116. Den noterbara ökningen i slutet av 2021 kan tänkas bero på det globala coronavirusläget och att resetrenderna igen har börjat återgå mot det normala och finländarna således började resa under skolloven och de normala semestertiderna. Denna teori stärks av data som presenteras i figurerna 5 och 6 nedan där finländarnas resebeteende presenteras.

Figur 3: Årligt medeltal över mängden stöldbrott genom olovligt intrång i Nyland 2017–2021.

Det genomsnittliga medeltalet på 91 anmälda stölder/månad under år 2021 är alltså klart lägre än de fyra föregående åren. Dock är det intressant att medeltalet för år 2020 i stort sett är på samma nivå som 2017 och 2019 då coronarestriktionerna infördes redan under våren 2020 och påföljande sommar således var den första av de två så kallade coronavirussomrarna som det finländska samhället upplevde. En bakomliggande faktor till detta kan eventuellt bero på att de stöldbrott som utfördes i slutet av år 2019 anmäldes i början av år 2020 ifall stöldbrotten skett då personerna varit på resa. Polisens utredningstider är långa och således utreds brott ofta långt efter att de begåtts. Detta inverkar ändå inte på när polisanmälan är gjord. I en artikel som YLE publicerade i augusti 2021 framkommer det att 700 av över tusen poliser som jobbar med brottsutredning anser att de inte hinner utföra sitt jobb tillräckligt noggrant av utredare som svarade på enkäten. Över 80 procent av utredarna uppskattar att brådskan inom deras arbete har ökat något eller ökat märkbart. (YLE / Kauta, 2021)

3.2 Mängden distansarbete

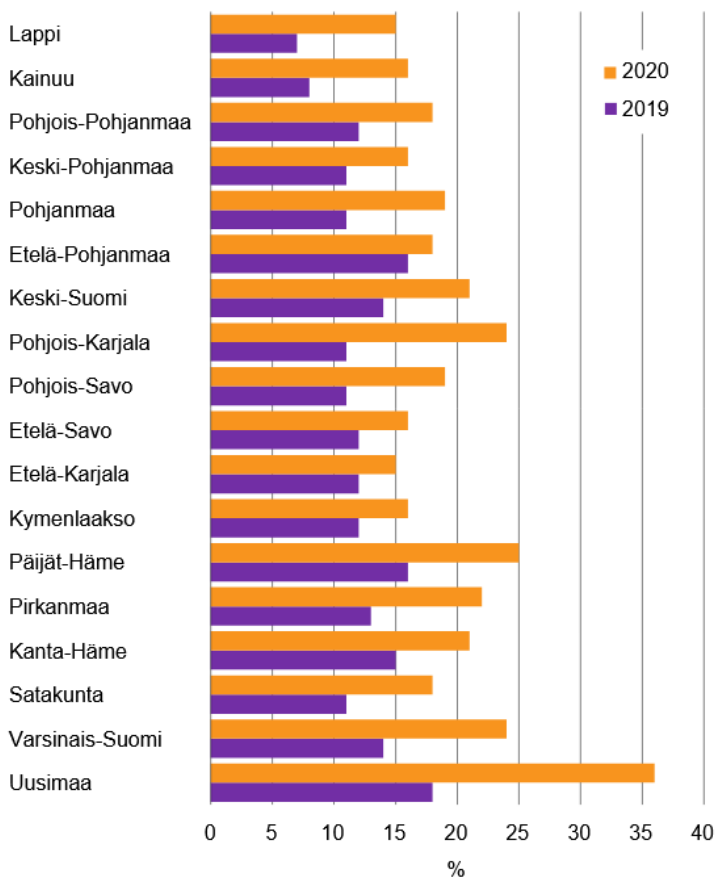
I blogginlägget *Uusi normaali kutsuu – vanhaan ei ole paluuta, jos työntekijöiltä kysytään*⁷ från 2021 på Statistikcentralens nätsidor skriver Hanna Sutela om det nya normala på arbetsplatserna, och att ifall arbetstagarna tillfrågas så önskar de inte återgå till den gamla modellen där de alltid måste utföra

⁷ Det nya normala kallar – ingen återvändo till det gamla, ifall arbetstagarna tillfrågas (Min översättning)

arbetet på sitt kontor. Under våren 2021 lät Statistikcentralen utföra en nätenkät angående coronavirusets effekter på arbetslivet och 90 procent av de tillfrågade löntagarna ville utföra åtminstone en fjärdedel av sitt arbete på distans. Sutela (2021) skriver även att hälften av de tillfrågade löntagarna första gången någonsin började utföra distansarbete under coronaviruspandemin. Ur enkäten framgår även att nästan alla som haft möjlighet att arbeta på distans även gjort så. Resultatet från enkäten är entydigt: distansarbete har slagit igenom och fått fotfäste på den finska arbetsmarknaden. (Sutela 2021.)

I ett annat blogginlägg från 2021, *Etätyö yleistyi eniten aloilla ja alueilla, joilla sitä ennen tehtiin vähiten*⁸, på Statistikcentralens sidor skriver Tatu Leskinen att distansarbetet nästan fördubblades år 2020, jämfört med 2019. I Leskinens (2021) bloggtext nämns även att distansarbetet ökat i så gott som samtliga branscher och områden, och att trenden med distansarbete inte endast var noterbar i Nyland utan i hela landet som syns i figur 4 nedan. Eftersom denna undersökning behandlar stöldbrott i Nyland så är det den data som är av intresse och kan ses längst ner i figuren under rubriken *Uusimaa*. I figur 4 nedan jämförs endast åren 2019 (i lila) och 2020 (i orange), men det ger ändå en bra bild av tiden före coronaviruspandemin och situationen under själva pandemin. (Leskinen, 2021.)

⁸ Distansarbete blev vanligare i de sektorer om områden där det gjordes minst tidigare (Min översättning)

Figur 4: Andel arbetstagare som regelbundet jobbat hemma, enligt landskap.

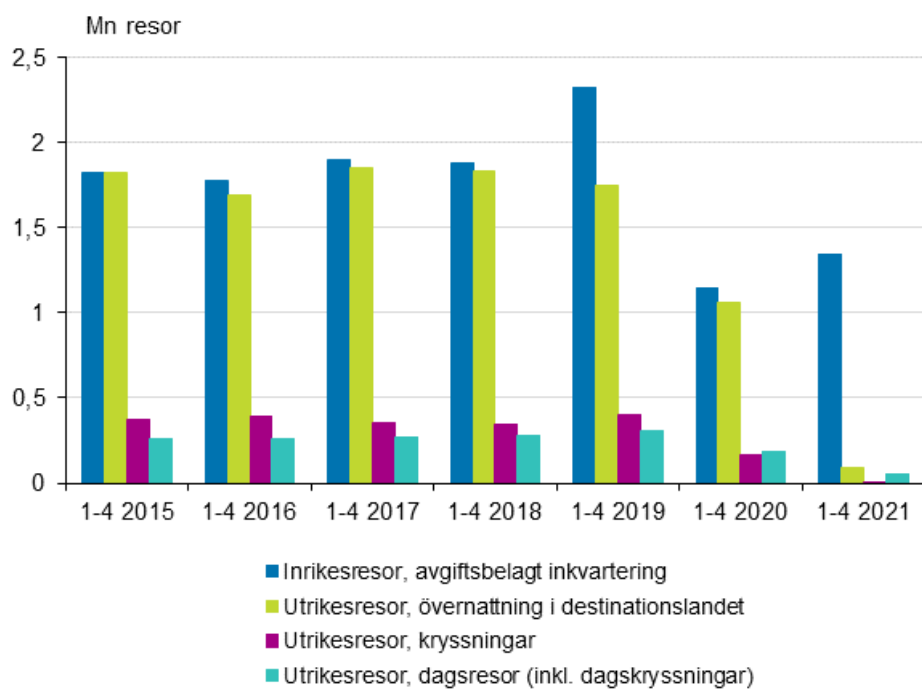
Social- och hälsovårdsministeriet meddelade i början av mars 2022 att stadsrådet hade fattat beslut den 17 februari 2022 om att den riksomfattande rekommendationen som gällde distansarbete upphörde den 28 februari 2022 (STM, 2022).

3.3 Mängden fritidsresor i Finland

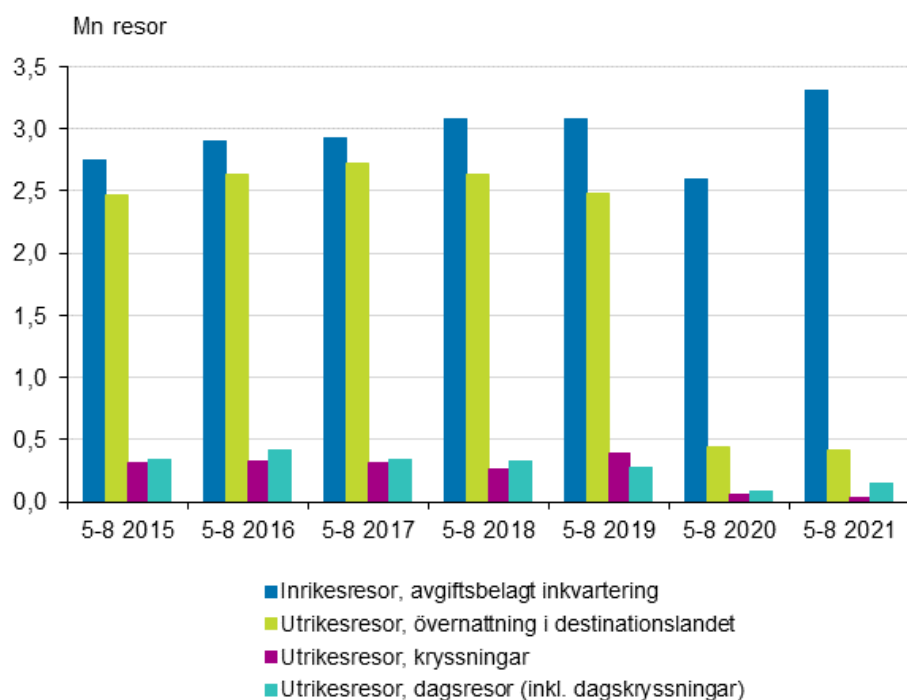
Denna data är relevant för undersökningens syfte eftersom en aspekt som kan inverka på mängden stöldbrott genom olovligt intrång är ifall bostaden är tom eller inte. Trots att restriktioner var i kraft och samhället delvis var nedstängt så hindrade det inte människor från att göra fritidsresor inom Finland.

Enligt data från Statistikcentralen har mängden fritidsresor både inom Finland och till utlandet minskat drastiskt under åren 2020–2021, det vill säga då coronaviruspandemin medförde de strängaste restriktionerna i landet. Samtidigt syns det ändå klart i statistiken att finländarna trots omständigheterna valt att göra inrikesresor. Dock har resans syfte ingen betydelse för den här

undersökningen, eftersom en resa i grund och botten betyder att personen eller personerna inte är hemma ifall de är på resa. I och med att hemmen blir tomma så ger detta bättre förutsättningar för brottslingar att ostört utföra stöld genom olovligt intrång i bostaden.

Figur 5: Fritidsresor under januari-april 2015–2021 (exkl. inrikesresor i gratis inkvartering och inrikes dagresor).

Figur 6: Fritidsresor under maj-augusti 2015–2021 (exkl. inrikesresor i gratis inkvartering och inrikes dagsresor).

3.4 Mängden brott i Finland utförda av utländska personer

I figur 6 nedan syns mängden personer som varit misstänkta för utredda stöldbrott som utförts genom olovligt intrång i bostad i Nyland mellan år 2017–2020. Den övre horisontella raden döpt till *Finland* visar mängden stöldbrott utförda av personer som har finländskt medborgarskap. Den andra horisontella raden döpt till *Utlandet totalt* är misstänkta som har något annat medborgarskap än finländskt. Ur statistiken framkommer inte ifall personerna har dubbelt medborgarskap. Var personerna bor eller vistas under ett kalenderår framkommer inte heller i den här statistiken.

Mängden utländska personer som varit misstänkta för utredda stöldbrott var endast fler till antalet år 2018, jämfört med misstänkta med finländskt medborgarskap. År 2017 var mängden utländska misstänkta cirka 53 % lägre, år 2019 cirka 56 % lägre och år 2020 cirka 59 % lägre än stadigvarande bosatta i Finland, det vill säga främst personer med finländskt medborgarskap utför stöldbrott i Nyland. I och med detta kan det således konstateras att det i första hand är finländare som begår stöldbrott riktade mot bostäder i Nyland. Huruvida det förekommer något samarbete, eller motsvarande kopplingar, mellan personer med finskt medborgarskap och personer med utländskt

medborgarskap som utför stöldbrott besvaras inte av denna statistik. Ur statistiken framkommer inte heller ifall polisen har satsat mer resurser på den här typens brott, eller ifall polisen har utrett brott som begåtts av en mer omfattande internationell liga. De långa utredningstider bör även beaktas i den här statistiken eftersom det inte framkommer när brotten har begåtts, utan endast mängden misstänkta personer för utredda brott.

Personer misstänkta för utredda brott efter Landskap, Brott, Medborgarskap, Bostadsort, Uppgifter och År

	Totalt			
	Misstänkta för utredda brott			
	2017	2018	2019	2020
MK01 Nyland				
..alla fall av stöldbrott som utförts genom olovligt intrång i bostad				
Finland	291	320	366	369
UTLANDET TOTALT	136	382	160	151

Figur 7: Medborgarskap bland personer misstänkta för utredda stöldbrott i Nyland.

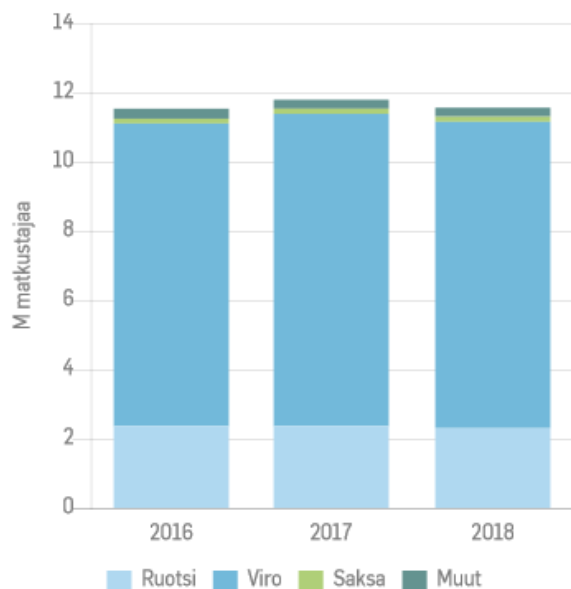
3.5 Passagerarmängden i Helsingfors passagerarhamn

Port of Helsinki⁹ konstaterar i sin årsberättelse för år 2021 att passagerarmängden som passerat genom Helsingfors hamnar har minskat i och med restriktionerna som coronaviruspandemin förde med sig. De nämner ävenledes i sin årsberättelse att den största mängden passagerare ändå rörde sig mellan Helsingfors och Tallinn, Estland. Internationell passagerartrafik betyder i det här sammanhanget passagerartrafik mellan andra länder än Finland-Sverige, Finland-Estland och Finland-Tyskland, mellan vilka de främst trafikerar passagerarfärjor. Den internationella passagerartrafiken består främst av kryssningsfartyg från diverse länder.

Passagerarmängden år 2020 mellan Helsingfors och Tallinn var 54,1 % lägre än år 2019, 83,4 % lägre mellan Helsingfors och Stockholm, samt 46,7 % lägre mellan Helsingfors och Travemünde, Tyskland. Den internationella passagerartrafiken var obefintlig år 2020 men hade stigit till cirka 11 000 passagerare år 2021, jämfört med 605 000 passagerare år 2019. Den totala mängden passagerare i

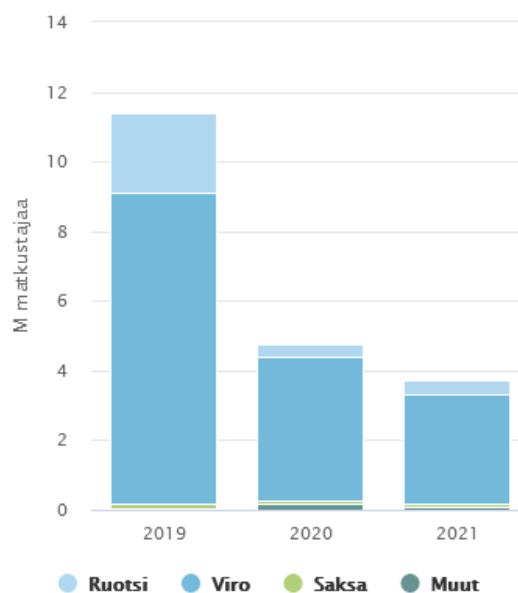
⁹ Helsingfors hamn (Min översättning)

MATKUSTAJALIIKENNE

Figur 8: Passagerarantal i Helsingfors hamn 2016–2018 från Sverige, Estland och Tyskland per miljoner passagerare.

LINJALIIKENNE

Figur 9: Passagerarantal i Helsingfors hamn 2019–2021 från Sverige, Estland och Tyskland per miljoner passagerare.

Helsingfors passagerarhamn låg mellan 11 och 12 miljoner passagerare åren 2016–2019 men hade sjunkit till lite över 4 miljoner år 2020 och var lite under 4 miljoner år 2021. Trots att den huvudsakliga passagerartrafiken från Helsingfors hamn går till Estland betyder det inte att det endast är finländare och ester som reser på rutten. Därför kan det inte heller konstateras någon korrelation mellan mängden utländska personer som begår stöldbrott i Nyland (figur 7) och deras eventuella estniska ursprung. Lipponen (2019) konstaterade i sitt lärdomsprov att mängden ester som begick stöldbrott i Finland endast utgjorde 2,79% av utredda fall år 2019, och andra utländska personer uppgick till 14,08% samma år.

3.6 Övriga transportsätt till och från Nyland

I Nyland finns Finlands största flygfält Helsingfors-Vanda flygfält beläget. Resenärernas totala mängd uppgick år 2019 till 21,86 miljoner följt av de så kallade coronavirusåren 2020 då mängden resenärer sjönk till cirka 5,05 miljoner och ytterligare sjönk år 2021 till cirka 4,26 miljoner resenärer (Finavia, 2022).

Finlands kustlinje, borträknat öar och Åland, är 6 308km (Nordiskt samarbete, 2020). Längs kusten finns det en mängd frakt- och passagerarhamnar. Några av de största är Helsingfors hamn, Åbo hamn, Sköldviks hamn och Fredrikshamn-Kotka hamn (Vuosaaren satama, 2020). De sistnämnda är frakthamnar medan de två första i huvudsak fungerar som passagerarhamnar.

Resenärernas resebeteende och slutdestination då de väl anlänt till Finland beaktades inte i den här undersökningen, dels på grund av brist på data, dels på grund av undersökningens avgränsning.

4 REFLEKTION ÖVER CORONAPANDEMINS INVERKAN PÅ ANTALET STÖLDBROTT

I det här kapitlet kommer undersökningens resultat att presenteras och diskuteras utgående från den data som undersökningen baserar sig på. Även faktorer som påverkat resultatet presenteras i detta kapitel.

Som lyfts upp i kapitel 3 så finns det en hel del faktorer som inverkar såväl på mängden brott som på statistiken. I delkapitel 3.1 lyfts det fram att det främst är under de normala semestertiderna under sommaren och omkring jul, samt skolloven som stöldbrott genom olovligt intrång sker i Nyland. Det här innefattar även skolornas höstlov där det varje år syns en pik i figur 3 omkring höstlovstiderna. Sommarmånaderna år 2020 uppvisade en pik av stöldbrott men därefter minskar mängden stöldbrott genom olovligt intrång till en nivå som är klart lägre än åren direkt före coronaviruspandemin. I samband med att restriktionerna lättade och situationen i samhället började gå tillbaka mot det normala så ökade även mängden stöldbrott, vilket ses i figur 2 för december månad. I delkapitel 3.2 konstateras det att distansarbete som trend är här för att stanna. Arbetstagarna tänker även i fortsättningen arbeta hemifrån om arbetsgivaren så tillåter. I delkapitel 3.3 lyfts finländarnas resebeteende upp. I delkapitlet konstaterades att utlandsresorna under coronapandemin var få men att finländarna valde att resa inom landet. Under sommarmånader år 2021 reste finländarna till och med mer inom landet än före coronapandemin.

I delkapitel 3.4 lyfts utländska personer misstänkta för stöldbrott upp. Det framkommer att utländska personer som är misstänkta för utredda stöldbrott i Nyland endast uppgår till cirka en tredjedel av samtliga misstänkta utredda personer. I delkapitel 3.5 nämns passagerarmängden i Helsingfors passagerarhamnar. Från att ha varit omkring 12 miljoner personer per år så sjönk antalet passagerare till dryga 4 miljoner under åren 2020 och 2021. Den främsta passagerartrafiken skedde även under

coronapandemin mellan Helsingfors och Tallinn, Estland. I delkapitel 3.6 nämns övriga transportsätt till och från landskapet Nyland. I delkapitlet nämns att passagerartrafiken på Helsingfors-Vanda flygfält sjönk med omkring 75 % jämfört med före coronapandemin. De faktorer som lyfts upp i kapitel 3 är troligen inte alla faktorer som inverkar på mängden stöldbrott.

Ju fler faktorer som finns att ta i beaktande, desto mer ökar sannolikheten att det inte går att dra klara slutsatser utifrån den presenterade statistiken. Det finns även andra faktorer som kan inverka på undersökningens resultat utöver de aspekter som lyfts upp i det tredje kapitlet. Dessa är bland annat, men inte uteslutande, antal utredda brott per år, polisens resurser eller brist på resurser, temaövervakning utförd av polisen och mörkertal beträffande inbrott.

Ifall polisen inte haft samma resurser att satsa på brottsutredning varje år under den undersökta tiden så är det klart att redan det kan bidra till skillnader i statistiken av utredda brott som syns i delkapitel 3.5. Polisens utredningstider har även blivit längre i och med att resurserna minskat. Icke brådskande brott som skett under senare halvåret av 2021 kan mycket väl börja utredas först 2022. Dessutom finns det en mängd så kallade mörka brott vars utredning avbryts i brist på övervakningsbilder, vittnen eller annan bevisföring, men dessa mörka brott gäller ofta stöldbrott av cyklar, vandalism eller motsvarande mildare brott. Justitieministeriet (2020) skrev i ett pressmeddelande under våren 2020 att regeringen föreslog att verkställigheten av förvandlingsstraff för böter och av ovillkorliga fängelsestraff skulle senareläggas som en skyddsåtgärd mot coronaviruspandemin. Detta beslut gjordes som sagt för att minska spridningen i fängelserna vars antal fångar var högt i förhållande till kapaciteten under samma tidsperiod. Förordningen som justitieministeriet utfärdade gällde förvandlingsstraff och fängelsestraff i högst sex månader under perioden 19.3-19.6.2020. Genom denna senareläggning kunde antalet fångar temporärt minska med 300–400 fångar. Straffen skulle verkställas så fort som möjligt och domen förföll inte på grund av att verkställigheten senarelades.

Det finns även en realistisk sannolikhet att den här undersökningen inte beaktat alla de följder som coronaviruspandemin och coronarestriktionerna förde med sig. Detta i sin tur leder till grov generalisering av ämnet, vilket i sin tur betyder att den här undersökningen endast fungerar i riktgivande syfte. Människors beteende har inte desto mera behandlats i undersökningen, bortsett från resebeteende före och under coronaviruspandemin som nämns i delkapitel 3.4 men är ändå något som kan vara avgörande för undersökningens syfte.

Eventuella samband mellan de olika variablerna som lyfts fram i undersökningen kan inte göras utgående från den teori som presenterats. Som det redan konstaterades i delkapitel 3.5 så framgick det inte ur statistiken ifall de utländska personerna som varit misstänkta för olovligt intrång i bostad i Nyland har någon koppling till finländska medborgare. Det har rapporterats om i media såväl som av polisen att utländska brottsligor agerar i Finland samt att polisen gripit utländska ligor som följd av polisens brottsutredning.

Pikarna i statistiken gällande mängden stöldbrott som presenteras i delkapitel 3.2 under de traditionella skolloven kan antas hänga ihop då det ofta är så att familjerna, men även andra, passar på att resa då. Ifall huset eller bostaden står tom så är det en lägre risk att bli fast för stöldbrott genom olovligt intrång jämfört med ifall någon är hemma eller kanske kommer hem då brottet begås. Sammanfattningsvis kan det konstateras att det finns allt för många yttre faktorer som kan inverka på resultatet i denna undersökning. På grund av dessa faktorer kan det konstateras att hypotesen som presenterades i delkapitel 1.1 varken går att verifiera eller falsifiera. Det huvudsakliga resultatet i undersökningen var att det inte gick att göra någon generalisering angående mängden stöldbrott före coronaviruspandemin 2017–2019 jämfört med under coronaviruspandemin 2020–2021.

5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION AV RESULTAT

Syftet med den här undersökningen har varit att ta reda på om det funnits ett samband mellan mängden egendomsbrott som kommit till polisens kännedom som utförts genom olovligt intrång i bostad före coronaviruspandemin jämfört med under själva pandemin. Flera faktorer har nämnts i undersökningen men på grund av undersökningens nivå och avgränsning så har inte alla tänkbara faktorer tagits i beaktande. I samband med coronapandemin uppmuntrade myndigheterna den finska befolkningen att stanna hemma, samt förbjöd sociala sammankomster och hobbyverksamheter. Myndigheterna uppmuntrade även befolkningen att arbeta hemifrån om bara möjligt. Dessa restriktioner infördes för att minimera spridningen av det okända, nya coronaviruset i samhället. Som en följd av detta kunde man dra slutsatsen att egendomsbrotten riktade mot platser skyddade av hemfriden skulle minska eftersom människor spenderade mer tid hemma. Detta var även den här undersökningens huvudsakliga syfte att undersöka.

Metoden för undersökningen har varit en kvantitativ utforskande dataanalys och genomfördes således genom att analysera samt bearbeta relevant data från Statistikcentralen, som i sin tur samlar in data från diverse instanser för att sammanfatta dessa för ett allmännyttigt intresse.

Utgående från resultatet så kan det konstateras att hypotesen varken går att verifiera eller falsifiera, i och med att data från Statistikcentralen pekade på att det inte skedde avvikande färre mängd stöldbrott genom olovligt intrång i bostad under tiden med coronarestriktioner, än vad det gjorde de tre åren före coronaviruspandemin. I den här undersökningen framkom det att det finns flera bakomliggande faktorer som kan tänkas inverka på en motsvarande undersökningens resultat. Även samplets storlek på 3 + 2 år kan ha inverkat på resultatet. Det finns alltså mycket som kan konstateras korrelera, men något direkt kausalsamband kan inte konstateras på basis av den här undersökningen.

Vidare forskning inom det här ämnet skulle kunna tänkas vara att undersöka samt jämföra data från samtliga brottsområden såväl som undersöka statistik från hela landet. Eventuellt kunde man göra en liknande undersökning som denna, men några år senare då mer data finns tillgänglig efter att samtliga restriktioner inte längre är i kraft och samhället har återgått till en liknande situation som före epidemin. Det samma gäller för åren före, det vill säga det skulle kunna tänkas vara ändamålsenligt att göra en mer omfattande undersökning i trenden gällande stöldbrott som utförs genom olovligt intrång i bostad, eller brott generellt. Även skillnader mellan städer och landsbygd skulle vara intressant att granska för att se ifall där framkommer någon märkbar skillnad. Spontant kan det tänkas att det är lättare att utföra ett stöldbrott i ett egnahemshus ute på landet där kanske ingen ser en jämfört med i ett flervåningshus mitt i centrum i en stad.

Orsaken till att mängden egendomsbrott inte minskat mer än det gjort kan alltså inte definitivt konstateras utgående från den här undersökningen. En faktor som inte tagits upp i undersökningen men som kan ha inverkat är att justitieministeriet gav direktiv under 2020 att dömda personer inte ska avtjäna sina fängelsestraff i och med coronaviruset. Detta nämns inte skilt i statistiken och kan således bidra till mörkertal inom statistiken och undersökningen. En annan faktor som inte nämnts i undersökningen men som kan tänkas inverka är polisens resurser, eller bristen på resurser. Under 2020 stängdes landskapet Nyland då det förekom flest fall av corona där. I och med detta var polisen tvungen att omfördela sina resurser och bland annat polisens utredare flyttades till andra uppdrag. Polisens utredningsresurser är pressade och en flytt av resurser bort från utredningen kan antas ha en direkt inverkan på mängden utredda brott. Detta leder även i sin tur till att utredningstiderna blir längre och det kan tänkas vara en orsak bakom varför mängden egendomsbrott fortfarande är så

pass hög under det så kallade första coronaåret 2020. Samtidigt kan det konstateras att polisens resurser inte inverkan på när anmälan görs, så det är bra att särskilja på anmälan och utredning.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att även om skillnader förekommer i statistiken så finns det ändå allt för många faktorer att beakta för att kunna göra generaliseringar utgående från den här undersökningen. Det svåraste med det här lärdomsprovet var att bedöma vilka faktorer som ska lyftas fram i lärdomsprovet och vilka som bara nämns att jag noterat men inte beaktat i lärdomsprovet. Jag insåg även efteråt att jag med samma arbetsprestation kunde ha undersökt hela landets brottsstatistik gällande stöldbrott.

REFERENSER

Aspblom, Katariina & Havio, Taru (3/2021) *Koronaviruspandemian vaikutukset lähisuhdeväkivaltaan*

Tillgänglig:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/467077/ON_Aspblom_Havio.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Europaparlamentet (2021) *Fri rörlighet för personer* Tillgänglig:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/147/fri-rorlighet-for-personer>

Finavia (2022) *Finavian tilastot: Lentomatkestus elpyi loppuvuotta kohti – Lapin lentoasemilla*

erinomainen joulusesonki Tillgänglig: <https://www.finavia.fi/fi/uutishuone/2022/finavian-tilastot-lentomatkestus-elpyi-loppuvuotta-kohti-lapin-lentoasemilla>

Finlands officiella statistik: *Befolkning och samhälle* [e-publikation]. Helsingfors: Delegationen för FOS (2022) Tillgänglig:

https://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html#Befolkningen%20efter%20landskap

Finlands officiella statistik: *Finländarnas resor > Offentliggöranden* [e-publikation]. Helsingfors:

Delegationen för FOS (2021) Tillgänglig: https://www.stat.fi/til/smat/tie_sv.html

Finlands officiella statistik: (2021) 11cr -- *Misstänkta för utredda brott efter medborgarskap, landskap och bostadsort, 2009-2020* [e-publikation]. Helsingfors: Delegationen för FOS (2021) Tillgänglig:

https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin_oik_rpk_uhri/statfin_rpk_pxt_11cr.px/

Frisk, Emil (2018) *Variabel. Statistik ordbok*. Tillgänglig: <https://www.statistiskordbok.se/ord/variabel/>

Huttunen, Jenna (2021) *Henkirikokset ja niiden yritykset esitutkinnassa COVID-19-pandemian aikana vuonna 2020 Helsingissä* Tillgänglig:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/469336/ON_Huttunen.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Institutet för hälsa och välfärd (2022) *Resor och coronaviruspandemin* Tillgänglig:

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/resor-och-coronaviruspandemin>

Justitieministeriet (2020) *Verkställigheten av fängelsestraff för dömda som väntar i frihet på att domen ska verkställas senareläggs på grund av coronaviruset*, Statsrådet, Tillgänglig:

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1410853/vapaudessa-tuomion-taytantonpanoa-odottavien-vankeusrangaistusten-aloitusta-siirretaan-koronaviruksen-vuoksi>

Kolttola, IA & Danielsson, P (2021) Omaisuusrikokset. i I Kolttola (red.), *Rikollisuustilanne 2020: Rikollisuuskehitys tilastojen ja tutkimusten valossa*. Katsauksia, nr. 49/2021, Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, Helsinki, s. 95–122. Tillgänglig:

<http://hdl.handle.net/10138/337259>

Lindholm, Tuomas (2021) *Kyberturvallisuus koronakriisissä : erityisesti kyberrikollisuuden näkökulmasta* Tillgänglig:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/509023/YAMK_Lindholm.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Nordiskt samarbete (2020) *Fakta om Finland*, Tillgänglig: <https://www.norden.org/sv/information/fakta-om-finland>

Nylands förbund (4.11.2021) *Uudenmaan kunnat* Tillgänglig

https://www.uudenmaanliitto.fi/uusimaa/uudenmaan_kunnat

Patel, R., Davidson, B. (2015) *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning* Lund, Studentlitteratur AB.

Port of Helsinki (2022) *Vuosikertomus 2021* Tillgänglig:

<https://vuosikertomus2021.portofhelsinki.fi/matkustajaliikennelukuina/>

Port of Helsinki (2019) *Vuosikertomus 2018* Tillgänglig:

<https://vuosikertomus2018.portofhelsinki.fi/matkustajaliikennelukuina/>

Reiman, Atte & Riekkinen Matias (3/2021) *Koronaviruksen vaikutus poliisin kotihälytystehtävien määrään* Tillgänglig:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/502415/ON_Reiman_Riekkinen.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Social- och hälsovårdsministeriet (2022) *Distansarbete i coronavirusläget* Tillgänglig:

<https://stm.fi/sv/distansarbete-i-coronaviruslaget>

Statistikcentralen (2022) *Om oss*. Tillgänglig: https://www.stat.fi/org/index_sv.html

Statistikcentralen, Leskinen, T. (2021) *Etätyö yleistyi eniten aloilla ja alueilla, joilla sitä ennen tehtiin vähiten* Tillgänglig: <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/etatyoyleistyi-eniten-aloilla-ja-alueilla-joilla-sita-ennen-tehtiin-vahiten/>

Statistikcentralen, Sutela, H. (2021) *Uusi normaali kutsuu – vanhaan ei ole paluuta, jos työntekijöiltä kysytään* Tillgänglig: <https://www.stat.fi/tietotrendit/blogit/2021/uusi-normaali-kutsuu-vanhaan-ei-ole-paluuta-jos-tyontekijoilta-kysytaan/>

Utbildningsstyrelsen (2021) *Skolornas arbetstider och lov läsåret 2021–2022* Tillgänglig:

<https://www.oph.fi/sv/nyheter/2021/skolornas-arbetstider-och-lov-lasaret-2021-2022>

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*
Stockholm, Elanders Gotab

Vilka, Hanna (2015) *Tutki ja kehitä*, PS-kustannus

Viron kansalaisten rikollisuus Suomessa vuonna 2019 (2021) Lipponen, T. Tillgänglig:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/502087>

Vuosaaren satama (2020) *Suomen suurimmat satamat* Tillgänglig:

<https://www.vuosaarensatama.fi/suomen-suurimmat-satamat/>

YLE (2018) *Voro iskee yhä useammin kotiin – ulkomaalaisia murtovarkaita entistä enemmän liikkeellä*

Tillgänglig: <https://yle.fi/uutiset/3-10249808>

YLE, Kauta, Jasmin (2021) *Nuoren poliisin työpöydälle putosi heti 100 juttua – rikostutkinnan ruuhkat paisuivat niin suuriksi, että moni luovuttaa* Tillgänglig: <https://yle.fi/uutiset/3-12063189>

BILAGA 1

Brott efter månad efter Månad, Uppgifter, Anmälningar om brott och böter, Kommun och Brott											
Y	M	Q	P	Uppgifter	Anmälningar om brott	Böter	Kommun	Brott	Date	MK01 Nyland	alla fall av stöld/brott som utförts genom olovligt intrång, bosta
2017/01	2017	1	1	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2017		100
2017/02	2017	2	2	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.2.2017		104
2017/03	2017	3	3	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.3.2017		99
2017/04	2017	4	4	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.4.2017		98
2017/05	2017	5	5	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.5.2017		113
2017/06	2017	6	6	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.6.2017		117
2017/07	2017	7	7	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.7.2017		103
2017/08	2017	8	8	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.8.2017		106
2017/09	2017	9	9	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.9.2017		122
2017/10	2017	10	10	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.10.2017		115
2017/11	2017	11	11	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.11.2017		142
2017/12	2017	12	12	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2017		122
2018/01	2018	1	1	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.1.2018		91
2018/02	2018	2	2	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.2.2018		116
2018/03	2018	3	3	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.3.2018		114
2018/04	2018	4	4	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.4.2018		141
2018/05	2018	5	5	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.5.2018		122
2018/06	2018	6	6	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.6.2018		95
2018/07	2018	7	7	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.7.2018		153
2018/08	2018	8	8	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.8.2018		154
2018/09	2018	9	9	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.9.2018		116
2018/10	2018	10	10	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.10.2018		182
2018/11	2018	11	11	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.11.2018		156
2018/12	2018	12	12	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2018		113
2019/01	2019	1	1	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.1.2019		86
2019/02	2019	2	2	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.2.2019		85
2019/03	2019	3	3	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.3.2019		88
2019/04	2019	4	4	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.4.2019		108
2019/05	2019	5	5	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.5.2019		126
2019/06	2019	6	6	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.6.2019		113
2019/07	2019	7	7	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.7.2019		123
2019/08	2019	8	8	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.8.2019		107
2019/09	2019	9	9	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.9.2019		113
2019/10	2019	10	10	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.10.2019		141
2019/11	2019	11	11	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.11.2019		104
2019/12	2019	12	12	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2019		115
2020/01	2020	1	1	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.1.2020		122
2020/02	2020	2	2	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.2.2020		106
2020/03	2020	3	3	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.3.2020		106
2020/04	2020	4	4	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.4.2020		78
2020/05	2020	5	5	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.5.2020		86
2020/06	2020	6	6	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.6.2020		129
2020/07	2020	7	7	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.7.2020		146
2020/08	2020	8	8	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.8.2020		145
2020/09	2020	9	9	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.9.2020		135
2020/10	2020	10	10	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.10.2020		109
2020/11	2020	11	11	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.11.2020		115
2020/12	2020	12	12	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2020		95
2021/01*	2021	1	1	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.1.2021		85
2021/02*	2021	2	2	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.2.2021		73
2021/03*	2021	3	3	1	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.3.2021		70
2021/04*	2021	4	4	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.4.2021		93
2021/05*	2021	5	5	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.5.2021		78
2021/06*	2021	6	6	2	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.6.2021		84
2021/07*	2021	7	7	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.7.2021		99
2021/08*	2021	8	8	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.8.2021		105
2021/09*	2021	9	9	3	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.9.2021		87
2021/10*	2021	10	10	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.10.2021		101
2021/11*	2021	11	11	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.11.2021		82
2021/12*	2021	12	12	4	Brottsligt som kommit till myndigheternas kännedom			Polisomläggningar	28.12.2021		139